Ч. 34. Чернівці, неділя дня 20. марта (2. цвітня) 1905 р. Рочник XXI.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середи, пятниці і неділї,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакция, адміністр. і експедиция
при улици Петровича ч. 2.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застережене. — Рекламациї неопечатані вільні від оплати почтової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“
разом з „Рускою Радою“:

на цїлий рік	20 К.	— с.
„ пів року	10 „	— „
„ чверть року	5 „	— „
„ місяць	1 „	70 „

Поодиноке число „Буковини“ 16 сотиків.

Передплата і належитість за інсерати платні в Чернівцях.

ДО СИТУАЦИЇ.

Чернівцї, бня 1. цьвітня 1905.

(X) В перших днях мая, 3. або 4. по наших Великодних сьвятах збере ся на коротку тридневу сесию наш буковиньский сойм, щоб полагодити передовсїм остаточно справу краєвого банку.

То, що міністерство відослало статути краєвого банку до скореґованя краєвому видїлови, дало претекст ворожій народови клїцї накинути ся у „...gem. Lügen Ztg.“ мокрим рядном на вільнодумну більшість, що — мовляв — вона промарнувала минулу соймову сесию, ухвалюючи закони, які не подіставали санкциї. Супроти сего констатуємо факти, що досї крім банкового закона, про що буде мова дальше, не відкинуло доси міністерство н ї я к о ї постанови переведеної послїдною сесиєю. Отже вже сама основа, на якій опирають ся виводи збанкротованої полїтично клїки — є н е п р а в д и в а, і видумана тільки в злобній інтенциї зводити на манівцї публичну опінїю.

Ми можемо поки що тільки заявити, що недавно порішені закони є тепер предметом студий в міністерствах, які відносять ся до них доволї прихильно. Причиною того, що вони досї неполагоджені є їхня далекосяглість. Впрочім хто лиш троха обзнакомлений із полїтичними справами знає, від кількох обставин зависить санкціоване якогось закона, а вже по крайній мірі оцінить ріжницю між тим, як треба перемінити у законі дрібні формальности для одержаня санкциї від відмінюваня постанов, що відносять ся до самої сути річи, — Впрочім, колиб навіть (се к о л и б акцентуємо нарочно, бо про се нема що нинї й говорити) нї один однїський із преважних законів послїдної сесиї не одержав тепер санкциї, то й тодї незабутної соймової сесиї, що постановила своєю задачию перемінити в краю старий лад дїдичівский, який привів край над пропасть банкротства і занепаду — не мож вважати змарнованою. Раз обговорені і подавляючою більшостию порішені закони не зійдуть вже з порядку дневного соймових нарад і швидше, чи пізнїйше мусять стати санкціоновані мимо завзятої кертичної роботи старих грішників! Вони, виновники лиха Буковини, що десятками лїт не зробили нїчо для добра народу, а навпаки ще занапащували его, повинні у власнім інтересї прямо не вièринати на очи тяжко кривдженого загалу, а не то виступати в роли менторів.

Впрочім навіть справа краєвого банку сьвідчить не про промарноване минулої сесиї, але саме про велике п л ю с у еї роботї. Зміни, яких забажало мінїстерство в банковім статутї мігби був поробити сам краєвий видїл на основі удїленої соймом повновласти і він був би проте вже санкціонований, розуміє ся, з тенором, який надав ему сойм. Та в послїдних часах виринула н о в а думка викупна на рахунок краю Буковиньского поземельного заведеня — думка як найгорячійше підпирана рускими послами із краєвим віцем. др. См. Стоцким на чолї, які уважали між иньшими і на те, що істноване двох таких кредитових заведень довелоб серед даної ситуациї, тільки до економічної борби і до заколоченя мира, яке відбило би ся погано на цїлім краю, а передовсїм на селяньстві, яке так нетерпеливо жде сповненя великих реформ.

Для сеї нової обставини був порішений вже закон банковий невідповідний, бо прямо зовсїм не брав еї в рахубу. Оттим по обговореню фузиї Бук. Поз. Зав. із краєвим банком після волї теперішної соймової більшости статут банковий — як се ми вже й писали — перередаґовано так, що одержить п е в н о цїсарску санкцию, як лиш пунктациї фузиї — про що нема сумнїву — потвердять загальні збори Бук. Поз. Зав., що відбудуть ся дня 28. с. м. і сойм на маєвій триднївцї.

Зараз після санкциї увійде вже в житє краєвий банок, який стане обильним жерелом д е ш е в о г о кредиту для нашого селяньства. Краєвий банк сповняти ме крім сего ще й велике господарне післанництво при розпарцельовуваню великих земельних посїлостий між незасібних селян. Отсю справу нормувати ме закон про рентові оселї, яким також займе ся слїдуюча соймова сесия. До обговореня сего важного закона про рентові оселї приступимо иньшим разом. Тут тільки зазначимо, що вони на Буковинї не будуть мати нїяких полїтичних анї національних тенденций, як ось в Галичинї, а тільки виключно економічну цїль витворювати на місце розпадаючих ся великих посїлостях 3—20 а не більше фальчові господарства і то серед обставин для селян незвичайно корисних.

Гігієна алькоголю.

Зачинати від того, що алькоголь, се велике нещастє людскости, підтинає також сили й нашого орґанїзму, було-б повторюванєм річий, які надто загально звісні. Але загально звісно й те, що алькоголїзм, коли не обнимає що-раз ширших верств нашого народа, то певно що не меньшає. А наслїдки його тим страшнїйші, що gro нашого народу становлять верстви селяньскі, яких цїлі поколїня затроюють ся найгіршої сорти алькоголїчними напитками. Наслїдки сего бачимо передовсїм в клясичній країнї розвельможнїлого алькоголїзму, в Гуцульщинї, яка неначе болячками окрита густо концесіонованими й неконцесіонованими коршмами й шинками. З одного боку деґенерация фізична, зріст смертности, що доходить передовсїм до переражаючих чисел при малій дїтворі, а з другої материяльна руїна — постепенна експроприяция полонин на користь володарів коршми. Отсе й не диво, бо у нашій Австриї видає ся річно на алькоголїчні напої нї меньше нї більше лиш 3 мілїярди!

Дотеперішна борба із алькоголїзмом, як про якусь консеквентну протиалькоголїчну акцию на Буковинї можна говорити (бо слїди еї незначні) — була хибна й не вистарчаюча. Не треба передовсїм забувати, що verba тільки movent, а доперва exempla trahunt, а ті приміри, що мали не лиш зворушити, але й потягнути були меньш-більш такі, як се змалювано у звісній сатирі Осипа Маковея під заг. „Чудо“. По друге не без значіня був і сам спосіб борби. Коли борба з алькоголїзмом має вестись тільки, як з гріхом, коли ліком на него має бути тільки страх перед пекольними карами, то до цїли не дійде ся нїколи! З алькоголїзмом треба бороти ся, як із страшною пошестною недугою, а головним ліком повинно стати осьвідомлене про руйнуючі наслїдки, які веде за собою алькоголь у людскім орґанїзмі. Найкрасше може сповнити сю задачу народна школа, як у вій учитель буде постійно викладати гіґієну алькоголю. Отсей предмет заводять поволи по школах у иньших державах. Почин до сего дала держава Масачусетс в Сполучених Державах, за нею пішли й иньші держави і ті, що мають право самостійного видаваня законів і ті, що зависимі від цїлодержавного конґресу. В Спол. Державах учать гіґієни алькоголю ось так, як ґеоґрафії,

НАШ АЛЬБОМ.

Меланя Булівка.

На Поділю...

На Поділю є могила,
що ми щастечко закрила —
зникло щастє — там при тобі
розмовляє в тихім гробі.

О, моя гіренька доле,
я в слезах тут мру поволи —
серце пукне з болю й ту́ги...
Любку, жди свої подруги.

Іван Діброва.

I. Ах, літа!...

Ах лїта, ви молодії
Мило згадувать про вас,
Мило думкою лїтати
В так невинний, любий час!

О, коби ви хоч приснились,
Хоч однїський раз менї,
Та згоїли мої рани,
Пригадали лучші днї.

Бо тілько мого щастя,
Що було, як був малим,
А тепер воно пропало,
Як у чорних хмарах дим!

І тепер про него мрію —
Але мрії не гоять
Мого серця ран глубоких —
Тілько гірше ще ранять!...

II. Під весну.

Що ледве заблисли яснїйші проміння,
Що ледве всьміхнуло ся сонце зза хмар —
Вже пісні хоральні повсюди несуть ся,
Поети сьпівають про щастє, та чар;

Про радість, про тихі любовнії мрії,
Чаруючі хвилї кохання, чуття —
Про вечері любі, прекраснії ночі,
Чудові іділлї, про райське життя!

Скрізь рай! І найменьшого смутку не має!
Затихли плачі, нарікання усї —
Минули терпіння, пропали вже муки,
І все покорилось весняній красї!...

Не віриш? Ось глянь лише лучче мій друже,
Прислухай ся добре тим тонам сьвятим,
Послухай гармонії пісні оттої,
То певно упеш ся тим сьпівом дивним! —

Ось сироти з голоду і нужди попухли,
Бо хлїба й крихітки у хатї нема!
Та дурно не слухай, тут сьпіву не вчуєш,
Тут пісні сьпіває розпука нїма! —

А там ось послїдну свитину здирає,
Послїдну корову „здекутор“ бере —
Чи чуєш той сьпів, що дїти справляють,
Той чар відчуваєш, що з пісні пливе?

Диви ся! Схилилась хатина до долу,
А в нїй догоряє вже сьвічка кінця —
Там мати дитинцї весїля справляє!
Чи бачиш ту радість на чертах лица?!

Під тином сьпіває он батько і матїр
А дїти зморені, змарнїлі, як квіт,
Склонились, вже й їсти не просять, не [годні —
Жиди їх прогнали із хати під пліт.

Ось сумно та тихо ступають там люди,
У серцю замкнули всї болї свої —
Чого-ж би і плакать! Вандрують із пекла!
Шукать долї — щастя в чужому краї! —

Чи-ж бачиш ті чарі весняної пісні
Наслухай ся добре, в тих тонах засни —
А ви всї поети малюйте іділлї,
Сьпівайте нам дальше про чари весни! —

26. III. 1905.

Евген Мандичевський.

Над Прутом.

Реве ріка і стогне водопад
Як велит у тяжкім ярмі!
Наперед рвесь і рвесь назад
А змаганя його пусті!

Шумить вода, кипить, гризе,
І супокою в нїй нема!
Цїлим поверхом гір трясе,
Дрожить і небо, сьвіт, земля!

Гадюкою іде, тихцем,
І суне ся на животї...
Хотїлаб взять тебе живцем
І затопить на темнім днї!...

А там скорійше знов жене,
Попід каміне, під плоти,
Часу немає і бере,
Чого ще филї не взяли!

Сильвестер Яричевський.

В альбом М.

Житє тобі пливе так супокійно
і сипле в серце й душу споро прози —
Весна іде незамітно — безмрійно
і частим гостем в Тебе болї, сльози.
Горячої не знаєш Ти любови,
яку удати знає сьвіт наш модний —
вона не шибаєсь по Твоїй крови,
у тобі є огонь лишень — холодний...
Краса на манівцї Тебе не зводить,
Ти до похвальних гимнів непривична —
тому она Тобі й нещасть не зродить,
як дївчинї, що зветь ся „історична“.
Тихо чемно Ти жити меш — трудитись —
душа Твоя в край знидїти не встигне,
буде облудою дївчат гидитись
і серед „зимних“ радощів застигне...

Кіцмань, 4. II. 1995.

II. Гимн.

Побідна пісне загреми,
доволї вже терпіли ми
знущання, муки і обид —
терпіти дальше навіть встид!
З краю обид, терпінь, могил
устань, хто каплю має сил —
в кого надії сьвіт не зблїд,
гей до борби, гей до побід!

Не вижидати нам чудес,
щоб сам зі себе ворог щез,
не скинуть ласки небеса —
самі творімо чудеса!
Огонь із душ, зі серця грім
сильною волею крешім!
В кого надії сьвіт не зблїд —
гей до борби, гей до побід!

І милосердя не зносїм —
ми завелись нераз на нїм,
колиб інакше думав Хміль,
ми малиб жито, не кукіль!
Вкраїно, втихне плач твій, стон, —
ми йдем по жизнь, а не по скон!
В кого надії сьвіт не зблїд —
гей до борби, гей до побід!

12./I. 1905.

історий і т. д., а нота із сего предмету має велике значінє при переході до висшої кляси, неоднакова лише скількість годин того предмету по школах ріжних штатів. Державне законодавство назначує навіть скількість сторінок посьвячених сему предметови в поодиноких народних читанках. В початкових народних школах повинен той предмет займати около четвертини книги, а в читанках для висших виділів по 20 сторінок. Гіґієна алькоголю входить, як обовязковий предмет також і в народних школах Бельґії, Норвеґії і Швециї, що рівночасно величають ся мінїмальним числом безграмотних людий. Почин до сього дїла дало відповідним циркулярем мінїстерство просьвіти у Францiї 1901 р., але протиалькоголїчна дїяльність школи знаходить великі перепони із боку громад і капіталїстів, що мають власні ґоральнї, винокурнї і т. д., отже дбають саме о щось противного, о зріст консумциї алькоголю. У всїх школах, про які ми говорили до тепер, є гіґієна алькоголю предметом науки обовязковим. В анґлїйских школах вчуть еї необовязково специяльні вандрівні учителї. За одинайцять лїт від 1888 до 1899 р. прочитали вони по ріжних анґлїйских школах 35.000 антиалькоголїчних викладів, яких слухало 3,800.000 дїтий і 127.000 учителів *). По народних школах німецких і австрийских сего предмету не вчать нї обовязково нї надобовязково, що повинно сповнити ся швидше, чи пізнїйше. При тім треба тямити, що монотонний виклад гіґієни алькоголю навкучує ся швидко не лише дїтям, але й селянам по читальнях, тому треба його вести методою анґлїйскою, переплїтаючи виводи сьвітляними образами, анатомічними оказами, хемічними досьвідами і т. и. Розуміє ся одначе, що не треба знов надто займати ся експериментованєм, а то готові слухачі, передовсїм старші, робити експеременти на собі самих, щоб переконати ся докладно про вплив алькоголю на орґанїзм у ріжних дозах in crescendo... *(яв).*

*) Гл. розвідку А. Дамашкого „Alkohol und Volksschule“.

Полїтичний перегляд.

Австрия. Комісия буджетова полагодила буджет мінїстерства оборони краєвої. В дискусиї жалував ся пос. Романчук на переношене жандармів Русинів до західної Галичини, на переслїдуване жандармами руских стоваришень, та жадав увзгляднения при військових доставах дрібних промисловцїв і звороту коштів подорожи для покликаних до вправ. Мінїстер Шенайх відповідав, що дати відшкодоване родинам резервістів підчас їх покликаня до вправ неможливо, бо на се треба мілїонів, яких нема. Приобіцює увзгляднити дрібних промисловцїв при доставах і набуваню коний. Що до язика жандармериї, то она мусить бути в силї порозумівати ся з людностию. В справі уреґульованя районів кріпосних, правительство предприняло студиї і наради. По сих виводах буджет принято. Відтак принято буджет найвисшого трибуналу рахункового і приступлено до дискусиї над етатом митовим. По ухваленю его і відтак дїлу: податок консумцийний, приступлено до дискусиї над дїлом: стемплї, такси і належитости. По рефератї посла Романчука залагоджено дїл „друкарня державна“ і приступлено до дискусиї над етатом почт і телеґрафів. В комісиї прасовій по ухваленю §§ 14., 15. і 16. вивязала ся горяча дискусия над § 17., що заказує продавати друки перед брамами церков і в сусїдстві домів цїсарских. Пос. Странскі домагав ся, щоб не вільно було продавати друків і в серединї церков, бо се служить до аґітациї клерикальної, на що пос. Шепфер відповів, що закристий не мож уважати за місце публичне і там мусить бути вільно продавати друки.

Угорщина. До подій, що відбувають ся на днях в Угорщинї, сторонництво лїберальне ухвалило на внесенє ґр. Тіси, що уболїває над сим, що доси зі скоалїзованої опозицийної більшости ще не утворив ся кабінет. Сторонництво лїберальне, яко меньшість, не може надати напрямку нинїшній кризї, анї еї залагодити через утворенє власного правительства, але зі становища публичних інтересів буде оно попирати незаколоченє прямованє до правного залагоджуваня справ публичних. Ґваранцию конституцийного залагоджуваня сих справ публичних бачить сторонництво в інституциях, які постановляє артикул XII. закона з р. 1867, що опирає ся на законї з р. 1848, після котрого то артикулу язик службовий і команда спільної армії є правом корони. Тої основи держали ся всї патріоти від 1867 р. і виключали сю квестию з порядку дневного, щоб не доводити до спору між народом, а короною. Отже сторонництво лїберальне упоминає нарід, щоб не заколочував і нинї тої гармонії між королем, а народом. Що до справ господарских, то сторонництво є переконане, що нинї не є пора до утвореня самостійного терену митового зі взгляду на міжнародні трактати торговельні. — Покликанє Шеґені-Маріша має здає ся такі наслїдки, що кріза дасть ся в невдовзї полагодити, тим скорше, що цїсар здає ся здецидував ся поробити певні уступки в справах військових чого доказує нагле покльканє мінїстра війни Пітрайха, котрий вчера о 2 ій год. поп. приїхав до Будапешту і сейчас удав ся на авдиенцию до цїсаря. — „Neue Freie Presse“ доносить, що по авдиенциї Пітрайха і его конференциї з ґр. Андрашим прийшло між короною, а опозициею до компромісу на слїдуючих условинах: Власти військові зрікають ся на два лїта кредитів, ухвалених минувшого року спільними делеґациями на надзвичайні цїли зброеня, з винятком гроший, котрі вже видано т. є. 76 мілїонів. За се опозиция угорска зрікає ся на два лїта порушувати справу команди угорскої в полках угорских, відкладаючи сю справу аж до внесеня нового закону військового, що наступить 1907 р. Мінїстерство має складати ся із скоалїзованих сторонництв опозициї.

Росия. Телеґрами принесли вість з Петербурга, що якийсь молодий чоловік, перебраний в одежу служачого стрілив 2 рази з револьвера до повозки ґен. ґуб. Петербурга Трепова, але хибив. Стріляючого приловлено. — Розрухи в Ялтї дійшли до найвисшої точки 26. марта. Товпа кинула ся на вязницї і увільнила всїх арештантів. Відтак спалено більше як 500 маґазинів і домів монопольних. Дня 29. марта приїхав там з військом ґен. ґуб. і оголосив, що не виїде з Яльти аж приверне спокій. В Воронїжскій і Катеринославскій ґубернії вибухли мужицкі розрухи.

Росия й Японїя.

З поля війни нема жадних нових вістий. Японцї, здає ся, дуже основно але і скоро переводять рух окружаючий. Нїчого також певно не звісно про нову армію, що має облягати Владивосток. Лише леда день сподїють ся походу Японцїв на Сахалїн і его занятя, бо остров сей не має жадних шанс оборонних. Частина его людности вже виїхала. Остали майже самі поселенцї і каторжники, з котрих правительство потворило віддїли для оборони острова. Чи однак сим людям схоче ся проливати кров за титул „оборонцїв вітчини“ — побачимо. Тимчасом довідуємо ся, що вже в початках цьвітня має дивізия японьска обняти в посїданє остров, а що Росия на те? Ґубернатор тамошний Лопухін запитує про якісь дрібні реформи при тюрмах у наставників тюремних. В виду сего замічає „Син Атечества“ іронїчно: „На Сахалїнї спокій і власти забирають ся до внутрішних реформ...“

Та всї надії покладає нинї цар на фльотї Рождественьского і се є причиною его відволїканя в справі мирових переговорів. Именно Рождественьскій в злуцї з III. ескадрою балтийскою під Нєбоґатовом, буде мав чисельну перевагу над фльотою японьскою. В разї-ж найменьшого сукцесу его жде слава і ласка царска, що булиби тим більші, чим більші були нещастя росийскі в тій війнї. Про те треба сподївати ся, що та нагорода скусить адмірала росийского спробувати щастя і зміритн ся з Тоґом, випливши проти него. В разї побіди він став би спасителем Росиї. Присилувавши розбиту фльоту японьску поховати ся до портів краєвих, він оборонив би Владивосток, відтяв би армію Оями від вітчини і може перемінив би цїлком ролї обох на суші бючих ся армій. Не диво отже, що увага цїлої Росиї, а радше всїх інтересуючих ся війною, звернена нинї на фльоти.

Тимчасом однак доносять, що Рождественьский доси держить ся Мадаґаскару, може жде на Нєбоґатова, що зі Суезу поплив в напрямі Мадаґаскару.

Що до японьскої фльоти то однї вісти говорять, що она держить ся островів сундайских і ту жде фльоти росийскої, иньші, що она поплила на стрічу росийскій і находить ся коло Цейльону.

Дехто навіть пророкує, що місцем стрічи обох фльот буде околиця Малякки.

Еґо Маєр Бенедіктсен. 6)

Де-що про духовий розвиток данського мужика.

(З франц. рукописи переклав Теофіль Бриндзан).

(Передруковувати не вільно).

(Дальше).

Висші школи мужицькі є „найважнїйшою підпорою“ в борбі за нашу мову в Шлєсвіґу.

Що року вчить ся по тих школах по 200 молодиків з Шлєсвіґу.

Вони розходять ся по ріжних школах після своєї вподоби. Завсїгди перебуває 8—10 в Асков.

Кождого місяця уряджує ся засїданє для мешканцїв з околицї, на котрім професори виголошують промови, звичай, що істнує по богатьох школах. І так само, як по всїх школах того роду, так відбуває ся і в Асков кождої осени сьвято, на яке запрошує ся колишних учеників, їх родичів, приятелїв школи, вони живуть по 2—3 в купі, слухають відчитів і проповідий, розмавляють, відсьвіжують колишні знакомства. За мірну плату їдять і сплять вони в школї, а в величезній пекарни заведеня готовлять ся страви для кождого, що бажає собі брати участь в згаданім сьвятї.

Без сумнїву не треба описувати, як важний вплив мали сї школи на житє нашого рідного краю. Треба згадати, що загальне число учеників, які ходили до сего рода школи від 1884—1900, доходить до 140.000 (і то 90.000 мужчин а 50.000 дївчат).

116.000 було нових учеників данських, а 24.000 або чужинцїв або Данцїв по другий раз, значить пересїчно 2000 річно, або иньшими словами з всего данського населеня між 25 а 50 р. було 16 проц. у „Висшій школї“.

В р. 1853—54 200 учеників.

В р. 1873—74 3240 учеників і учениць.

В р. 1893—94 6000 учеників і учениць, майже половина кождого полу. Так зростало число учеників.

Житє наших мужиків стоїть під впливом напрямку сих шкіл. Люди набрали більше довіря до науки і охоти вчити ся чогось, показала ся потреба більше осьвіченого житя. Таким способом заняли ся також поліпшенєм господарки. Варто поглянути хочби на наше молочарство. 20—25 лїт тому назад продаж збіжа стала некорисна. Отже наше мужицтво кинуло ся до виробу масла і хованя худоби та свиний. Коли заказано впроваджувати живу худобу до Анґлії, то мужики заснували великі спільні різницї і вивозять тепер морожене мясо.

Особливо-ж треба приписати „Висшим школам селяньским“ склонність до злуки, щоби таким способом осягнути більший опір проти капіталу.

Самосьвідомість, знанє того, що треба робити в борбі о істнованє, значить цїла сума осьвіченої звинности в практицї, як обрабляти землю, як ховати худобу, — не належить нї до обовязків, нї до задач школи Ґрунтвіґа — для сеї цїли ми маємо богато шкіл специяльних, хотяй, як було вже зазначено в горі, кілька „Висших шкіл“ має практичні віддїли чи для ремісників, чи для господарки, і то добре зорґанїзованих, як пр. школа Лїнобі (Lynoby), в віддаленю около 20 кільометрів від Копенгаґен, з господарським музеєм та славними професорами. Отже щоби зрозуміти розвиток материяльний нашого мужика, треба пізнати, який вплив розбуджуючий мали сї школи Ґрунтвіґа.

Та сї школи вплинули не лише на материяльний бит, але его цїле житє стало живійшим. Ми маємо тепер майже скрізь по селах маленькі комнати, доми для зборів, де відбувають ся торжества, слухає ся відчитів, на які мужики запрошують учених людий, що інформують їх про всїлякі справи: релїґійні, полїтичні, ґеоґрафічні і т. д.; там відбувають ся засїданя, на які приходять правительственні дорадники, що поучають людий про хлїборобство, огородництво, хованє худоби, птахи, про пчільництво і т. д., розказуючи їм про нові і певнїйші полїпшеня на тім поли.

Навіть в родиннім кружку можна добачити вплив наших „Висших шкіл“ серед молодшого поколїня. Вони спричинили більше змислу до чистоти, до красоти, більше смаку в одїжи і поведеню, але також і лїпше пожитє між жінкою, а чоловіком. Чоловік лїпше розуміє вимоги жінки; серед лїпших кругів мужицьких вона стає ся з кождим днем все більше помічницею чоловіка, його доброю товаришкою; обоє зближились духово, лїпше себе розуміють, обоє люблять читати; обоє мають глубший змисл до релїґійного житя. Тож і заручин і слю-

НОВИНКИ.

Чернівцї, 1. цьвітня 1905.

Анї honorowo анї zdrowo. Тутешна „Gaz. Polska" доносить собі із Вижницї, що там д. 25. с. м. „бядало" „о болїзни руского народа, живущим (sic!) над гнетом румуньско-ляцким" віче скликане пп. Трильовским, Соломійчуком, Васильком(!), Романчуком(!!) і „подлуґ реляциї выриґодней" Смаль-Стоцким. Комітет придуманий клясично! Не для того, щоб ми числили ся з тим, що про нас пише „Gaz. Polska", яка має такі гумористичні інформациї але з огляду на журналїстичну етику мусимо сконстатувати, що нотатка „Gaz. Pol." в виду виразно зазначеного нашого становища супроти віча вижницкого — в 20. ч. — є крайно безсовісна й безсоромна.

Із послїдних днів пузообразних ъ а і ѣ-ти. Хоч послїдні події в Росиї потрясли до дна души росийску інтелїґенцию й звернули єї увагу на важнїйші громадяньскі справи, то інтерес загалу до зреформованя застарілої росийскої правописї таки не ослабає. До ортоґрафічної комісиї петербурскої Академії Наук наспівають — як пишуть „С. П. Ведомостї" — що раз нові заяви й брошури головно педаґоґів у сїй справі. Материялу назбирало ся доволї богато, а для єго полагодженя зачали знов відбувати ся засїданя названої комісиї під проводом члена акад. Ф. Фортунатова. Переважна частина заяв вказує на безхосенну велику втрату часу і працї на виучуване, де писати букву „ѣ" та на економію в роботї складачів і обемі книжок, колиб усунути злишне ъ, бо на 15—16 аркушів припадає після точного рахунку пересічно один аркуш самих ъ-ів. Тож нема сумнїву, що незабаром і „ѣ" і „ъ" зникнуть із росийскої правописї. А щож тодї буде з нашими кацапами, які поклоняють ся трійци ѣ, ъ і ы і ратують нею Русь і православіє від всякого врага супостата, а найпаче ненависних Украинцовъ? Невже із погребанєм тих „историческихъ" букв наступить і остаточно изчезнованіє йоро-яти, чи там рубльолюбів?

Полагоджене спору. З нагоди іменованя п. Штронера старостою в Вашківцях — як нам відти пишуть — складала єму депутация заступників учительства вашківского повіту желаня. В імени тов. „Руска Школа" говорив п. надучитель П. Данчул, а в імени учительства того повіта п. надучитель В. Стернюк. Пан староста приняв депутацию дуже сердечно і обіцяв на будуче підпирати всї бажаня учительства. З тою вісткою дїлимо ся із всею рускою громадою, бо можна уважати всї непорозуміня між учительством, а п. старостою Штронером полагодженими.

„Свобідна школа". Лїберальні круги австрийских Нїмцїв задумують оснувати загально австрийске товариство „Freie Schule" із філїями по всїх провінциях. У зазиві до приступлюваня до сего товариства, який підписало богато визначних професорів, письменників і полїтиків, опредїлює ся цїль і характер нового товариства ось так: „Ми хочемо протидїлати клерикалїзмови, який вбиває національний і культурний розвиток звертаємо ся до всїх, хто готов вести борбу за свобідну школу.... Ними не лиш учителї висших, середних і низших шкіл, що вже після свого званя і професиї стоять близше всїх коло сего дїла, але також всї родичі дбайливі про будучність своїх дїтий і кожда дитина що в духовій свободї бачить запоруку красшої будучности народу. Ми хочемо підняти протест проти проб принижения школи до ролї орудия віроісповідної єрархиї, проти вводженя до школи полїтики під претекстом релїґійного успосібленя, проти обнижуваня шкільного образованя і нївеченя учительскої независимости".

Віче шинкарів у Львові. В звязи з внесенєм посла Лїхта в справі продовженя закона пропінацийного в Галичинї поза 1910 р. відбуло ся у Львові віче шинкарів безперечно в справі пропінацийній дуже інтересованих, що ухвалило слїдуючу резолюцию: „Віче шинкарів енерґічно протестує проти наміру продовженя зненавидженого людностию монополю пропінацийного поза рік 1910; заявляє, що продовжене того привілею пропінацийного булоби рівнозначне з безвзглядним подоптанєм животних інтересів величезної маси консументів, цїлого стану шинкарів, фабрикантів горівок, броварів краєвих і т. д., звертає ся до найвисшої власти автономічної з правним жаданєм, щоби санкціонованого закона пропінацийного з р. 1899. не задержала і щоби закон пропінацийний в р. 1910 устав, звертає ся до ряду з катеґоричним жаданєм, щоби опирав ся безпідставним забаганкам горстки монополїстів пропінацийних і в справі привілею пропінацийного мав передовсїм на оцї інтереси консумуючої людности та численного, а працьовитого стану шинкарского; апелює до людности цїлого краю, без взгляду на верстви суспільні, сторонитва полїтичні і релїґійні, щоби через збори, петициї і т. д. манїфестували публично при кождій способности, що інтерес краю і широких верств суспільних домагає ся знесеня привілею пропінацийного в імя справедливости і материяльного добробуту краю!

Закон а начальство. Характерна подія лучила ся недавно у Вільнї. Перед судом ставали „полїтичні" Мат. Пацевич і Букатик; їх увільнено вердиктом судиїв присяжних. Предсїдатель суду Картавцов, оголосивши увільняючий присуд, заявив обвиненим, що вони вільні і можуть зійти із лави засуджених. Та ось із поміж публики підняв ся неждано капітан жандармериї Ляцкий із заявою, що він обжалуваних і не думає пустити і заведе їх у тюрму. Вийшов конфлїкт. Предсїдатель суду покликав ся на постанови закона, які кажуть дати увільненим від засуду свободу, але Ляцкий заявив, що се єго не інтересує, бо він має приказ начальства завести обжалуваних назад у тюрму. Нїчо не помогла й акция оборони, тільки списано в судї протокол про цїлу подїю, а увільнених судом від вини повели жандарми назад до тюрми, бо у Росиї не обовязує нїкого закон лиш воля, а радше самоволя всякого начальства.

Право про любов. При реформі кодексу цивільного, над котрою тепер у Франциї працює 6 комісий, занятий є також Павло Гервіє, автор: „Права мущини". При дискусиї над зміною § 212 кодексу цивільного він запропонував додати до слів: „Супруги винні собі взаїмну вірність, поміч і підпору" ще слово „любов", на що иньші члени комісиї згодили ся. Та цїлком інакше віднесла ся до сего додатку преса париска. Ото одні кажуть: Праводавець повинен виражати ся ясно і недвозначно; отже і п. Гервіє повинен ясно сказати, що треба розуміти під словом „любов". „Він тимчасом не каже, чи любов плятонїчна може уважати ся за вистарчаючу в житю і чи 70-лїтний старець, що оженив ся з любови з молодою дївчиною, запізваний перед суд, що єї недостаточно любить, може на підставі § 212 бути уважаний за сповняючого свої обовязки, яко муж." Иньші знов говорять, що запропонована зміна § 212 лише побільшить число розводів, „бож котрий судия потрафить переконати ся, чи п. Х. любить свою жінку, або чи панї У. любить свого мужа." Спір цїкавий і справа важна і актуальна, бо фактом є, що не тілько у Франциї, але і на цїлім сьвітї, що раз меньше причиною супружеств є любов, а що раз частїйше інтерес, що відтак справляє, що нїхто з нас не заложив би ся нинї чи на 100 супружеств є хоть одно щасливе. Та чи сему може зарадити право — чи може радше зміна устрою суспільного і вихованя? Здаєть ся відповідь не трудна.

Ояма і дневникар. Справоздавець бюра Райтера при ґен. Оку мав оттаке інтервю з маршалком Оямою: Справоздавець: „Єсьм репрезентантом наймогутнїйшого в сьвітї бюра кореспонденцийного Райтера в Льондонї і прошу о відомости, який є дальший плян війни?" Ояма: „Не могу нїчого сказати." Справоздавець: „Чи суть які шанси до заключеня мира?" Ояма: „Єсьм жовнїром, полїтика до мене не належить." Справоздавець: „Отже війна буде тревати дальше?" Ояма: „Ми готові бити ся так довго, як буде потреба."

Населенє Хін. Після послїдної переписи виносило число мешканців хіньского цїсарства 427 мілїонів. Певне, що се число з огляду на трудности, які зустрічала перепись в глухих провінциях, годї уважати точним. Та колиб єго й брати тілько, як приблизне обраховане, то його числа мають у собі таки богато інтересного. Властиві хіньскі провінциї мали 1902. р. 408 міл. мешканців без підчинених країв із 19. міл.; в 740. роцї було на тім самім просторі около 50 міл., після обчислень із 1812 р. 360 міл. а в р. 1844 р. 367 мілїонів мешканців. В Манджуриї є всего 9 міл. населеня. В 18 провінциях властивого Китаю припадає на 1 кв. клм. по 116 мешканців, а в підчинених краях як Манджуриї й Тибетї по 9 і 3, а в Туркестанї і Монґолиї не припадає пересїчно й один мешканець на 1 клм.

Козаки в Парижи. Дня 30. с. м. приїхало на північний дворець желїзничий в Парижи 12 козаків росийских в повнім мундурі. Коли они появили ся на двірци, збігло ся тілько цїкавої публики, що полїция ледво вспіла зробити козакам дорогу до міста. Не були то однак жадні герої з далекого Востока, але звичайні дезертири, що утїкли з королївства польского перед покликанєм на війну. За границею попродали конї і за сї гроші дістали ся до Франциї, де задумують вступити до француской леґії заграничної.

Оповістки і іменованя:

Краєва рада шкільна іменувала на засїданю з дня 31. марта с. р. надучителя в Чорнім Потоцї Володимира Коверчука надучителем в Горошівцях, учителя Івана Брагу в Багнї надучителем в Прилипчу, а помічницю Ольгу Данчул в Оршівцях підучителькою при тійже школї, перенесла уч. Франца Холоднюка на єго просьбу до Іванківців і призволила на отворене шестої кляси при школї в Милишівцях.

Конкурс розписаний на місце надучителя двоклясової школи в Чорнім Потоцї і на місце учителя в Костинцях до кінця цьвітня с. р.

Курс садівництва для учителїв шкіл народних відбуде ся в Чернівцях від 3. до 8. мая і від 18. до 23. вересня с. р. Учасники одержуть 5 кор. денно на удержане і 20 кор. на подорож, а по скінченю курсу прибори потрібні садівникам. Подання належить вносити найдальше до 8. цьвітня с. р. до повітової ради шкільної.

Вістника буков. краєвої ради шкільної вийшов випуск IV. і містить між иньшим розпорядки, як провадити шкільну лїтопись, дальше що учителям у вільний від служби час можна виїздж ати з місця пробуту без осібного дозволу чи повідомленя, відтак про винагороди для управителїв шкіл філїяльних за 15 поїздок на рік до філїялок по 30 сот. від кільометра, про підвисшене дотациї для повітових бібліотек учительских зі 140 кор. на 300 кор. річно, почавши від 1909 р.

До Кіцманьскої повітової ради шкільної вступає с. м. як член дир. Шпойнаровский, а натомість виступає з неї надуч. Шорш, що засїдав у нїй, як другий заступник учительства, котре із заснованєм ґімназиї в Кіцмани має на будуче вибирати лише одного члена до ради шкільної.

Із академ. тов. „Союз" в Чернівцях. На загальних зборах, які відбули ся дня 26. с. м. випав вибір старшини ось так: Голова, студ. філь. Плятон Міґуля, заступник голови, канд. прав Володимир риц. де Ганкевич, секретар, студ. філь. Ізидор Цуркапович, контрольор, канд. філь. Панько Клим, касиєр, студ. філь. Володимир Бриндзан, бібліотекар, Володимир Карбулицкий, архівар, студ. філь. Евсевий Ґалензовский, господар студ. філь. Дмитро Войнович; заступниками видїлових: Ник. Копачук, А. Міский, студ. філь. Василь Костецкий і Ів. Жулиньский. Головою лїтературно-наукового кружка є: Петро Катеринюк, єго заступником студ. філь. Дмитро Войнович. — *Плятон Міґуля* голова. *Ізидор Цурканович* секретар.

Запрошене. Видїл філїї товариства „Руска Школа" в Кіцмани скликує на 7. н. с. цьвітня с. р. (Благовіщене) звичайні головні збори з низше наведеним дневним порядком і просить всїх вп. членів о найчисленнїйшу участь. Гостї з центрального товариства, як і з других сестер-філїй щиро пожадані. Збори відбудуть ся у дївочій школї в Кіцмани о 1-ій годинї в полудне. При сїй нагодї роздасть ся також поодиноким членам статут філїї і полагодить ся остаточно зреалїзоване стипендиї ім. Ом. Поповича. Дневний порядок: 1. Привитане. 2. Верифікация протоколу послїдних головних зборів. 3. Справоздане про дїяльність видїлу. 4. Справоздане касове. 5. Вибір нового видїлу. 6. Відчити. 7. Вільні внесеня. — *І. Стратичук*, голова. *В. Григорович*, писар.

Із краєвого Товариства Буковиньских Учителїв. Дня 19. марта с. р. відбуло ся засїдане центр. видїлу „Краєвого Товариства Бук. Учителїв", де між иньшим переведено отсї рішеня: Що до точки; „Становиско до санкціонованя нового законопроєкту учит. платнї" — ухвалено, щоби члени центр. видїлу удались до маршалка бар. Василька і иньших послів і розвідали ся, як та справа стоїть, а відтак рішить ся чи і коли має вислати ся депутацию учителїв до Відня. На внесок уч. Кісановича ухвалено висказати вдоволене з причини, що на засїдоню Ради громадскої в Чернівцях дня 16. лютого с. р. много радних заняло дуже прихильне становиско що до удїленя додатку дорожняного учителям(лькам), занятим при черновецких школах. Уч. Кіпер вносить: „З огляду, що шкільні відносини сторожинецкого повіту вже від 2 років звертають на себе загальну увагу; з огляду що в процесї „Попович-Кісанович", який відбув ся в Чернівцях дня 7. і 8. марта с. р. перед судом присяглих, доказано — що повітовий інспектор шк. Попович фальшиво і наглядно в тій цїли, щоби шкодити компетентови в одержаню посади, виповнив табелю кваліфікацийну уч. Кісановича, — що паде на него підозріне, що подане уч. Кісановича в доси невиясненний спосіб йому задержав і вислав на фальшиву адресу, щоби она запізно вплинула до Ради шкільної міскої; — що виражував ся перед учителями такими словами, з яких віяла ненависть до уч. Кісановича; — що не повинував ся наказови ц. к. Ради шк. кр. що до поставленя відповідного внеску в справі номінациї уч. Кісановича, а кромі того не повідомив послїдного о удїленій єму відпустцї; — що шкідливого станови і службі поступованя своїх фаворитів (1 ріґоровича, Харітена, Ідзестія) не трактував після вимогів закона; — з огляду вкінци, що се все доказує єго неспосібність до заниманя такого одвічального становища, як інспектора шкільного — апелює центральний видїл „Кр. Т. Б. Уч.", котрий бачить в тім загроженне довіре до властий шкільних, до ц. к. Ради шк. кр. і до всїх послів до сойму і ради державної і просить усунути п. Поповича зі становиска інспектора шк. і постарати ся, щоби подібні відносини на будуче не мали місця". — Всї ті резолюциї принято одноголосно, а їх текст переслано компетентним особам.

бів буває тепер більше ізза взаїмної прихильности, як обрахунки родичів, як се дїяло ся давнїйше.

Щоби оцїнити цїле значінє сего відродженя, треба лишень бути на осїнних засїданях в Асков або Теструп або деинде, щоби відчути то, чим стало ся тепер житє серед множества наших мужиків, треба лишень видїти їх релїґійні сходини, які уряджують мешканцї одної або другої околицї, на які збирає ся більше 1000 людий, котрі слухають проповідий і відчитів, розмавляють та перебувають серед приятелїв свого переконаня.

Тож завдяки внутрішному розвиткови наших мужиків повстали в богатьох частях нашого краю біблїотеки, які стоять часто під управою пароха або управителя школи — також і судиї занимають ся нераз сею річию. За дармо або за марницю (3—4 франки) мають родини право пожичати книжки. Певну суму гроший уживає ся на закупно книжок; нераз парохіяльні збори або краєвий видїл дає запомоги бідним та далеким околицям, а так само і правительство.

(Далї буде).

Руский „Селяньский Театр“
під дирекциєю Ів. Захарка.

У вівторок, 4. цьвітня 1905, в великій сали тов. музичного в Чернівцях

Інавґурацийне представлене:

I. **привітна промова, п. Я. В.**

II. **НЕ СУДИЛОСЬ**

Народний образ в 4. актах Бораковского.

Особи:

Горпина, вдова . . . . Й. Кордасевич.
Любка, еї донька . . . Д. Березовска.
Павло Дробот, заможний селянин А. Сидор.
Степан, его син . . . . І. Федик.
Потап Лемішка, сват . . . І. Захарко.
Телїґін, фельдшер . . . І. Созаньский.
Десятник . . . . . У. Марияньский.
Ганна, Макрина, Одарка } дївчата . . . А. Мацек. П. Остронґовска. А. Мазуркевич.
Петро, Іван } парібки . . . М. Ружицкий. С. Война.

Селяни, селянки, дївчата, парубки. — Річ діє ся на Україні в часї турецко-московскої війни.

Між I а II актом промнна є оден рік.

Музика Ґ. Шефера. Режісер: І. Захарко.

Цїни місць (враз з податком від карт): Льожа 10 к· Крісла: I-рядні 2·20 к., II-рядні 1·54 к., III-рядні 1·10 к — Партер 55 сотиків.

Початок точно о пів до 8. вечером.

Найлучше і вже випробоване средство на ревматизм єсть

NERVOL

аптика др. Ю. Францоза
в Тернополи.

Се є знамените усмиряюче средство до натираня против всяких ревматичних болїв, простудженя, ломаня костий, плечий гістця і нервових недуг. Прошу уважати на напись „Nervol“ і не принимати нїяких „Нервотонів“.

Цїна флякона 80 сот. 10 фляконів (фляшоцок) 8 кор. з оплатою і опакованем. — (—?)

Друкарня „Рускої Ради“

виконує

всїлякі роботи друкарскі

скоро і дешево.

Мужеске, дамске і дїточе Етаблїсема
ТАЙТЛЕР і ШТЕРНБЕРҐ

Чернівцї, Ринок 5. (готель „під чорним Орлом“

23 (2—24)

поручаю на весну і лїто

Новости дамскої конфекциї і мужескої ґардероби

найновійшого рода

Специяльности в уборах дїточих.

Все після найновійшого крою і наймоднїйшої анґлїйскої і францускої моди.

Дешеві сталї цїни — явні на кождій штуцї.

Марка охоронна: **котвиця**

LINIMENT. CAPS. COMP.

з аптики Ріхтера в Празї,

загально признаний знаменитий **усмирюючий лїк на втиране** по цїнї 80 сот., 1·40 кор. і 2 кор. можна купити у всїх аптиках.

Просимо жадати сей загально улюблений лїк все лише в оріґінальних фляшах з нашим охронним знаком **„котвиця“** з аптики **Ріхтера** і для осторожности приймати лише фляшки тим охоронним знаком яко правдиві.

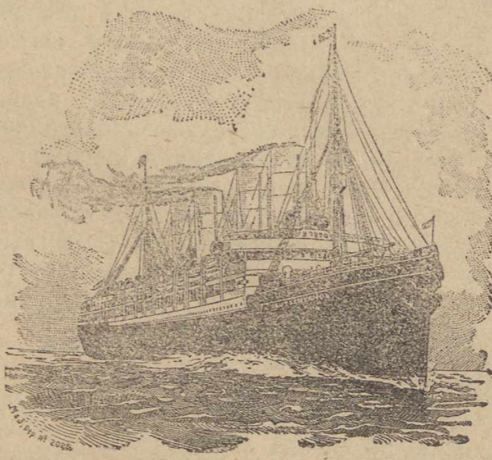
46 (25—40)

Аптика Ріхтера

„під золотим львом“ у Празї, улиця Єлисавети ч. 5.

Лїнія Гамбурґ—Америка

Проста переправа без пересїданя.

Знаним із своєї скорости почтовим і поспішним кораблем т. зв. Doppelschrauben-Schnelldampfer.

З Гамбурґу до

Ню-Йорку, Канади, Бразилиї, країв Ля-Плята, Полудневої Африки і Східної Азиї.

Парівцї „Гамбурґ—Америка“ лїнії відзначають ся тим, що суть заосмотрені в знаминитий харч, чисті каюти, і пасажири їдуть ними скоро і безпечно.

Видача карт до всїх стаций Сполучених держав і до Канади

Ґенеральна аґенция для Буковини:

ЗАСТУПНИК: Герман Мітельман,

Чернівцї, ул. Ратушева 11.

7 (5—12)

AUSTRO-AMERICANA.

Австрийске сполучене акцийне корабельно-перевозове тов. в Трієстї.

Правдивий пасажирский оборот до Америки через Трієст-Ню-Йорк.

Ґенеральна АҐЕНЦИЯ для ГАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ:

Ґольдлюст і Спілка

Чернівцї, ул. Палати краєвої 6.

Для провінций принимає ся аґентів.

6 (5—10) н.

Склад товарів Б. Бальтінестра молодшого

Чернівцї, улиця Головна-Енценберґа ч. 3.

повідомляє Вп. Публику, що надійшли весняні артикули в великім виборі і просить о ласкаві відвидини.

Капелюхи. Самостійна продаж капелюхів з ц. к. надвірної фабрики І. Г. Іта, у Відни, Осип Піхлер і Сини в Ґрацу, П. Лядштетер і Сини у Відни, Борсолїна Осип і С-ка в Александриї. Склад ріжнорородних фабрикатів для панів хлопців і дїтий. Капелюхи з фільцу, льодену, боброві, чорні і у всїляких модних красках. Цилїндри і кляки послїдна новість.

Парасолї від сонця і дощу, En tout cas чисті шовкові з наймоднїйшими ручками. Чорні (ґаранция через один сезон) К. 10·45, чорні (ґарант на оден рік К. 13·30, чорні (ґарант на 2 роки) К. 17·— Такі самі у всїх модних красках. Циґарницї і прочі подібні артикули після послїдної моди. Парасольки дитинячі в найбільшім виборі. Парасолї від дощу, для панів пань і дїтий.

Шапки для дам, панів, дївчат і дїтий до гри Tennis і т. д. п. ужитку у великем виборі.

Вироби паньчохові. Паньчохи дамскі сїтки, паньчохи для дїтий найлїпший виріб, сїткові кафтанитки, зарукавочки у всїх модних красках.

Конфекция. Убраня для дїтий Ceys, жакети і т. и.

Товари обувяні. Самостійна продаж обуви з Ґоуднярскої фабрики Ф. А. Попера і з иньших славних фабрик як Антін Чапек у Відни і т. д. Найлїпші фабрикати на весну. Черевики весняні обкладані лякером, Boxealt і Chevreaux з шовковим плїшом і трікотовим нутром для панів дам дїтий. Чоботи до польованя (ручна робота) черевики домові і ріжні найлїпшої якости для панів і дам як також черевики до вправ ґімнастичних.

Біле і кравати з правдивого анґлїйского зефіру, в десень, білі пікові, гладкі, фалдовані під ґарантиєю. Ковнярики і маншети, білі і в красках. Кравати тукраєві і анґлїйскі, кождого місяця нові.

Артикули до подорожи. Найбільший вибір валїзок, куфрів, пуделок, ташок, клунків ремінцїв до пакованя, касет, циратових мішочків, нецезарків пледів, мішків на біле, дамских мошонок на дорогоцїнности і т. д.

Артикули шпортові. Бідбивачі до гри Lavn-Tennis, бальони, больцї, шапки і т. п. до того прибори.

Склад ц. к. упрвілїованої фабрики товарів з альпаки і хіньского срібла В. Бахмана і спілки у Відни.

САМУЇЛ ҐАБЕ
Модний Базар в Чернівцях

ул. Паньска ч. 4

напротив каварні „Habsburg“ **напротив каварні „Habsburg“**

22 (2—7)

Склад новостий у:

шовках, вовнах, батистах, льнянках, зефірах і левантинах, до суконь і блюзок.

Найлїпші фабрикати товарів полотняних як: полотна, шіфони, шіртінґи і перкалї, накривала на стіл ріжнородної величини.

Материї на убори мужескі тукраєві як і заграничні. Материї на ковнярики, маншети, як також комплетне біле мужеске після найновійшої моди.

Новости в хусточках до носа, постели, як також в комплетних виправах слюбних, і фіранках тканих і коронкових, сторах, диванах, стелївках і т. и.

ПОВІДОМЛЕНЕ.

Маємо честь повідомити Вп. П. Т. Публику, що отворили ми вже **при ул. Паньскій ч. 16**

10 (6—12) с. н.

РОБІТНЮ і СКЛАД ДАМСКИХ КОНФЕКЦИЙ.

Маємо на складї **костиюми, загортки, жакети, плащі** і убори дїточі. Все те найновійшого крою і по мірних цїнах, Замовленя після міри і бажаня виконують ся сейчас.

О численні відвидини упрашаючи пишемось з глубоким поважанем

Кац і Рудель.

Видає товариство **„Руска Рада“**, в Чернівцях.
За редакцию відповідає: Іван Захарко
З друкарнї товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Захарка.